

L E G E
cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale

Nr.591-XIV din 23.09.99

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.133-134/649 din 02.12.1999

*** * ***
C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Cadrul juridic
- Articolul 2. Noțiuni principale
- Articolul 3. Scopul și importanța spațiilor verzi
- Articolul 4. Terenurile spațiilor verzi
- Articolul 5. Vegetația din afara spațiilor verzi
- Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra spațiilor verzi

Capitolul II
COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

- Articolul 7. Competența Parlamentului
- Articolul 8. Competența Guvernului
- Articolul 9. Competența autorității centrale pentru mediu
- Articolul 10. Competența autorităților administrației publice locale

Capitolul III
DREPTURILE PERSOANELOR FIZICE.
OBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE

- Articolul 11. Drepturile persoanelor fizice
- Articolul 12. Obligațiile persoanelor fizice
- Articolul 13. Obligațiile persoanelor juridice

Capitolul IV
AMPLASAMENTUL ȘI CLASIFICAREA SPAȚIILOR VERZI

- Articolul 14. Amplasamentul spațiilor verzi
- Articolul 15. Clasificarea spațiilor verzi conform amplasamentului
- Articolul 16. Clasificarea spațiilor verzi conform funcționalității

Capitolul V
ADMINISTRAREA ȘI GOSPODĂRIREA SPAȚIILOR VERZI

- Articolul 17. Obiectivele administrării și gospodăririi spațiilor verzi
- Articolul 18. Administrarea spațiilor verzi
- Articolul 19. Gospodărirea spațiilor verzi
- Articolul 20. Construcția și amplasarea de obiective în spațiile verzi

Capitolul VI
CREAREA, REGENERAREA ȘI ÎNGRIJIREA SPAȚIILOR VERZI

- Articolul 21. Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi
- Articolul 22. Regenerarea spațiilor verzi
- Articolul 23. Îngrijirea spațiilor verzi

Capitolul VII
PAZA ȘI PROTECȚIA SPAȚIILOR VERZI

Articolul 24. Paza spațiilor verzi

Articolul 25. Restricții de folosire a spațiilor verzi

Articolul 26. Protecția spațiilor verzi

Articolul 27. Măsurile de protecție a spațiilor verzi împotriva bolilor și dăunătorilor

Articolul 28. Controlul de stat asupra realizării măsurilor de protecție a spațiilor verzi

Articolul 29. Controlul obștesc asupra stării, amplasării, folosirii, pazei și protecției spațiilor verzi proprietate publică

Capitolul VIII
AMENAJAREA, EVIDENȚA, CADASTRUL ȘI MONITORINGUL SPAȚIILOR VERZI

Articolul 30. Amenajarea spațiilor verzi

Articolul 31. Evidența spațiilor verzi

Articolul 32. Cadastrul spațiilor verzi

Articolul 33. Monitoringul spațiilor verzi

Capitolul IX
ASIGURAREA INTEGRITĂȚII ȘI DEZVOLTĂRII SPAȚIILOR VERZI

Articolul 34. Asigurarea integrității și dezvoltării spațiilor verzi

Articolul 35. Interdicția reducerii suprafețelor spațiilor verzi

Capitolul X
RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI.
SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind spațiile verzi

Articolul 37. Repararea prejudiciilor cauzate spațiilor verzi

Articolul 38. Soluționarea litigiilor

Capitolul XI
FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DIN SPAȚIILE VERZI

Articolul 39. Finanțarea activităților din spațiile verzi

Capitolul XII
ACORDURI INTERNAȚIONALE

Articolul 40. Acorduri internaționale

Capitolul XIII
DISPOZIȚII FINALE

Articolul 41 Îndatoririle Guvernului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege reglementează relațiile în domeniul dezvoltării și protecției spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale în scopul asigurării dreptului fiecărui om la un mediu sănătos și estetic plăcut.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Cadrul juridic

Dezvoltarea și protecția spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, denumite în continuare spații verzi, se efectuează în baza prevederilor Constituției și în conformitate cu Codul silvic nr.887-XIII din 21 iunie 1996, prezenta lege și alte acte normative.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

spațiu verde - sistem armonizat arhitectural, format din elemente ale complexelor peisagistice intravilane și extravilane ale localităților urbane și rurale (peisaje naturale, sectoare ale cursurilor de apă și bazine acvatice, construcții rutiere, horticole, locative), important din punct de vedere estetic, biologic și ecologic, care include, de regulă, o comunitate de vegetație (lemnoasă arborescentă, arbustivă, floricolă și erbacee) și animale;

parc - spațiu verde, cu suprafața de peste 20 de hectare, care oferă, într-un cadru vegetal bogat și variat, posibilități de recreere cu exercitare de activități compensatorii din sfera odihnei active (sport, jocuri în aer liber) și pasive sau de activități cu caracter cultural (spectacole etc.);

pădure-parc - spațiu verde, rezultat din amenajarea pentru odihnă și agrement a masivelor forestiere existente în raza de folosință a spațiului urban, care cuprinde adăposturi pentru vizitatori, terenuri de camping, terenuri de sport, amenajări nautice etc.;

grădină - spațiu verde, cu suprafața de circa 3-20 de hectare, care servește pentru odihna și recreerea zilnică a locuitorilor din zonele limitrofe, cuprinzând arii plantate cu arbori și arbuști decorativi, plante floricole și de gazon;

scuar - spațiu verde, cu suprafață de până la 3 hectare, amplasat, de obicei, între străzi, cu funcții de odihnă și de facilitare a circulației pietonilor de la o stradă la alta;

spații verzi din cuprinsul arterelor de circulație - aliniamente de arbori și fâșii de vegetație cu lățime diferită, în funcție de caracterul și importanța arterei, pentru ameliorarea ambianței urbane și aspectului estetic al căilor de circulație.

[Art.2 completat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Articolul 3. Scopul și importanța spațiilor verzi

(1) Spațiile verzi, indiferent de apartenență și destinație, servesc la îmbunătățirea calității mediului, menținerea echilibrului ecologic și a genofondului autohton, la îmbogățirea asortimentului de plante ornamentale, menținerea și protejarea obiectelor naturale prețioase și la armonizarea peisajelor artificiale cu cele naturale în vederea realizării unei ambianțe favorabile desfășurării activităților antropogene.

(2) Importanța spațiilor verzi este condiționată de următoarele funcții:

- a) îmbunătățirea calității mediului prin reducerea poluanților și îmbogățirea atmosferei cu oxigen;
- b) conservarea resurselor de apă, combaterea eroziunii solurilor și alunecărilor de teren;
- c) reducerea zgomotului;
- d) influența pozitivă asupra stării de sănătate fizică și psihică a oamenilor;
- e) armonizarea peisajelor artificiale cu cele naturale;
- f) îmbunătățirea aspectului estetic-arhitectural al localităților;
- g) crearea cadrului adecvat practicării sportului, turismului și altor activități recreative.

Articolul 4. Terenurile spațiilor verzi

Spațiile verzi includ:

- a) terenuri de folosință generală din perimetrul intravilanului și extravilanului localităților urbane;

- b) terenuri cu spații verzi din localitățile rurale;
- c) terenuri din zonele turistice și de agrement;
- d) terenuri ocupate de rețeaua rutieră a spațiilor verzi, linii parcelare și linii de transport de energie electrică, iazuri și lacuri;
- e) pepiniere și plantații de arbori și arbuști decorativi;
- f) terenuri ocupate de construcții și instalații care aparțin gospodăriei spațiilor verzi;
- g) terenuri neproductive: mlaștini, stîncării, pante abrupte, terenuri afectate de alunecări, sărături.

Articolul 5. Vegetația din afara spațiilor verzi

Nu fac parte din spațiile verzi și nu constituie obiectul prezentei legi vegetația inclusă în fondul forestier, zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, perdelele de protecție amplasate pe terenurile cu destinație agricolă, perdelele de protecție și plantațiile de arbori și arbuști situate de-a lungul căilor de comunicație, fondul ariilor naturale protejate de stat, zonele de protecție ale stațiilor și posturilor hidrometeorologice și ale prizelor de apă.

Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra spațiilor verzi

(1) Spațiile verzi folosite în interes public constituie obiectul exclusiv al proprietății publice și nu pot fi privatizate sau arendate.

(2) Spațiile verzi de pe terenurile aflate în proprietate privată sînt proprietatea deținătorilor de terenuri private, relațiile dintre ei și autoritățile abilitate cu administrarea spațiilor verzi fiind reglementate de prezenta lege.

[Art.6 modificat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Capitolul II

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE

Articolul 7. Competența Parlamentului

Parlamentul:

- a) elaborează și aprobă direcțiile principale ale politicii statului privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi;
- b) efectuează reglementarea legislativă a relațiilor din domeniul dezvoltării și protecției spațiilor verzi.

Articolul 8. Competența Guvernului

Guvernul:

- a) prezintă Parlamentului programele și proiectele actelor legislative privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi;
- b) soluționează problemele ce țin de atribuirea terenurilor din spațiile verzi pentru utilități publice;
- c) stabilește procedura unică de ținere a evidenței spațiilor verzi.

Articolul 9. Competența autorității centrale pentru mediu

Autoritatea centrală pentru mediu:

- a) elaborează, în comun cu autoritățile administrației publice locale, acte legislative și alte acte normative privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi;

[Lit.b) exclusă prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

- c) organizează expertiza ecologică de stat a proiectelor de refacere a landșafturilor și de reconstrucție, sub aspect peisagistic, a terenurilor afectate profund, precum și de amenajare a teritoriilor și de amplasare a construcțiilor și instalațiilor în spațiile verzi;

- d) participă, prin intermediul organelor sale teritoriale, la activitatea comisiilor pentru atribuirea și schimbarea destinației terenurilor din spațiile verzi;

[Lit.d) în redacția Legii nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

e) participă la activitatea comisiilor de stat pentru amplasarea și darea în exploatare a obiectivelor economice, administrative, locative și de altă destinație pe terenurile spațiilor verzi;

[Lit.f) exclusă prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

g) ține Registrul național al spațiilor verzi.

Articolul 10. Competența autorităților administrației publice locale
Autoritățile administrației publice locale:

a) elaborează, coordonează cu autoritatea centrală pentru mediu și adoptă actele normative locale privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi; participă la elaborarea actelor legislative în domeniu;

b) aplică normele tehnice, economice și juridice care asigură respectarea regimului spațiilor verzi;

c) repartizează noi terenuri pentru extinderea spațiilor verzi;

d) precizează, în comun cu organele subordonate autorității centrale pentru mediu, și stabilesc hotarele spațiilor verzi;

e) înființează și întrețin noi spații verzi;

f) organizează evidența și reglementează folosirea spațiilor verzi;

g) finanțează activitățile legate de dezvoltarea, paza și protecția spațiilor verzi;

h) respectă prevederile amenajamentelor în domeniu;

i) asigură regenerarea pădurilor-parc și a altor categorii de spații verzi, împădurirea terenurilor libere;

j) respectă tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi;

k) organizează paza și protecția spațiilor verzi;

l) țin cadastrul și efectuează monitoringul spațiilor verzi;

m) asigură starea fitosanitară cuvenită a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor;

n) țin registrul local al spațiilor verzi.

[Art.10 modificat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Capitolul III

DREPTURILE PERSOANELOR FIZICE.

OBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE

Articolul 11. Drepturile persoanelor fizice

Statul recunoaște dreptul fiecărui om la un mediu sănătos și estetic plăcut, precum și la odihnă în spațiile verzi, asigurând în acest scop, în conformitate cu legislația:

a) accesul deplin și liber pentru odihnă în spațiile verzi proprietate publică;

b) dreptul de a contribui la amenajarea teritoriilor, la crearea aliniamentelor de arbori și arbuști.

Articolul 12. Obligațiile persoanelor fizice

Dezvoltarea și protecția spațiilor verzi constituie o obligație generală a locuitorilor țării, aceștia fiind datori:

a) să nu contribuie la formarea gunoiștilor, la poluarea cu chimicale, resturi animaliere, deșeuri menajere, produse petroliere și cu alte substanțe nocive a teritoriilor și bazinelor de apă din spațiile verzi;

b) să respecte, în spațiile verzi, regulile de apărare împotriva incendiilor;

c) să nu efectueze tăieri neautorizate sau vătămări ale arborilor și arbuștilor, deteriorări ale rondourilor de flori și ale gazoanelor,

distrugerii ale mușuroaielor și cuiburilor de păsări, ale construcțiilor utilitare și ornamentale.

Articolul 13. Obligațiile persoanelor juridice

Persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sînt obligate:

- a) să asigure integritatea și îngrijirea spațiilor verzi;
- b) să contribuie, prin crearea de spații verzi, la prevenirea alunecărilor de teren, combaterea salinizării, înmlăștinirii și eroziunii solurilor;
- c) să asigure, în termene optime, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi;
- d) să coordoneze cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu și cu autoritățile administrației publice locale toate lucrările preconizate în spațiile verzi și propunerile privind îmbunătățirea amenajării acestora.

[Art.13 modificat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Capitolul IV

AMPLASAMENTUL ȘI CLASIFICAREA SPAȚIILOR VERZI

Articolul 14. Amplasamentul spațiilor verzi

(1) La elaborarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriilor, a proiectelor de dezvoltare a ramurilor economiei naționale, se ține cont de amplasarea spațiilor verzi.

(2) Hotarele spațiilor verzi se trasează conform documentației de urbanism și amenajare a teritoriului.

Articolul 15. Clasificarea spațiilor verzi conform amplasamentului

(1) Spațiile verzi se împart, conform amplasamentului, în spații verzi urbane și rurale.

(2) Spațiile verzi urbane se împart în:

a) spații verzi intravilane, incluzînd formațiuni de spații verzi cuprinse în perimetrul construit al orașului, precum și masivele verzi alăturate acestora;

b) spații verzi extravilane, cuprinzînd pădurile-parc, spațiile verzi din zonele de agrement și alte categorii de spații verzi suburbane care au în principal funcția de a asigura odihna într-un cadru natural.

(3) Spațiile verzi rurale se aseamănă, în general, cu cele urbane, dar au și unele caracteristici particulare:

a) spațiile verzi de folosință generală (parcuri, grădini, scuaruri etc.) sînt mai reduse ca dimensiuni, în cadrul acestora, adeseori, fiind amplasate terenuri de sport și alte dotări;

b) în cadrul plantațiilor predomină speciile locale, rezistente și adaptate, care nu necesită îngrijiri speciale.

Articolul 16. Clasificarea spațiilor verzi conform funcționalității

În dependență de funcțiile și modul de folosință, se disting următoarele categorii de spații verzi:

1) spații verzi de folosință generală:

- a) scuaruri;
- b) grădini;
- c) parcuri;
- d) păduri-parc;
- e) spații verzi din cuprinsul arterelor de circulație;

2) spații verzi cu acces limitat:

a) parcuri sportive;- b) spații verzi de pe lîngă instituțiile preșcolare, de învățămînt și de cercetări științifice;

c) spații verzi de pe lîngă instituțiile sanitare și curative;

d) spații verzi pentru recreerea copiilor și tineretului;

e) spații verzi din incinta întreprinderilor și din zonele de protecție ale acestora;

f) spații verzi de pe lîngă locuințe;

- 3) spații verzi cu profil specializat:
 - a) grădini botanice;
 - b) grădini dendrologice;
 - c) grădini și parcuri zoologice;
 - d) parcuri pentru expoziții;
 - e) grădini de trandafiri, liliac, plante alpine etc.;
 - f) plantații în cimitire;
- 4) spații verzi cu funcții utilitare:
 - a) plantații pentru consolidarea terenurilor;
 - b) plantații de protecție a surselor de apă;
 - c) plantații de protecție contra incendiilor;
- 5) spații verzi din zonele turistice și de agrement.

Capitolul V

ADMINISTRAREA ȘI GOSPODĂRIREA SPAȚIILOR VERZI

Articolul 17. Obiectivele administrării și gospodăririi spațiilor verzi

Administrarea și gospodărirea spațiilor verzi trebuie să asigure următoarele obiective:

- a) dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi și menținerea în ele a biodiversității;
- b) intensificarea funcțiilor de protecție a apelor, igienico-sanitare, de reglare climatică și a altor funcții ale plantelor în scopul ocrotirii sănătății populației și protecției mediului;
- c) regenerarea, extinderea, ameliorarea compoziției și a calității spațiilor verzi;
- d) elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor.

Articolul 18. Administrarea spațiilor verzi

(1) Administrarea spațiilor verzi proprietate publică este exercitată de către autoritățile administrației publice locale și alte organe împuternicite în acest scop.

(2) Administrarea spațiilor verzi extravilane care nu cad sub incidența prezentei legi este exercitată de către autoritățile silvice, administrația drumurilor auto și căilor ferate, de alte organe împuternicite în acest scop.

(3) Administrarea spațiilor verzi de pe terenurile proprietate privată este exercitată de către proprietarii acestora, cu respectarea obligatorie a prevederilor actelor legislative și ale altor acte normative în vigoare.

Articolul 19. Gospodărirea spațiilor verzi

(1) Gospodărirea spațiilor verzi, cu excepția celor aflate pe terenurile proprietate privată sau ale întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, este exercitată de către organele împuternicite în acest scop.

(2) Gospodărirea spațiilor verzi de pe terenurile proprietate privată sau de pe cele ale întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor este exercitată de către proprietarii acestor terenuri.

(3) Gospodărirea spațiilor verzi se exercită conform prevederilor legislației și normelor tehnice existente.

Articolul 20. Construcția și amplasarea de obiective în spațiile verzi

(1) Agenții economici care doresc să obțină terenuri pentru construcția și amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economice și sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (terenuri pentru sport, jocuri și odihnă, obiective cu caracter cultural și artistic, întreprinderi ale alimentației publice, chioșcuri, pavilioane) solicită acordul autorităților administrației publice locale și al autorității centrale pentru mediu. Locul de amplasare a obiectivelor, suprafața terenurilor și condițiile de desfășurare a activității ulterioare se determină în baza documentației de urbanism și amenajare a teritoriului aprobate în modul stabilit.

(2) Construcțiile și amenajările incompatibile cu destinația spațiilor verzi (obiective industriale, locative, stații de alimentare cu combustibil etc.) sînt interzise.

(3) Se interzice, în spațiile verzi, efectuarea construcțiilor fără avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat și obștești și fără acordul populației din zonele limitrofe.

(4) În procesul de reconstrucție a localităților urbane și rurale, arborii și arbuștii necesită, de regulă, transplantare.

(5) În cazul construcțiilor în spațiile verzi proprietate publică, valorificarea masei lemnoase se face de către organele de gospodărire a spațiilor verzi, beneficiarii fiind obligați să recupereze prejudiciul în modul stabilit de legislație.

[Art.20 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Capitolul VI

CREAREA, REGENERAREA ȘI ÎNGRIJIREA SPAȚIILOR VERZI

Articolul 21. Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi

Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi se desfășurează în baza unui proiect dendrologic sau amenajament silvic și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, cu avizul expertizei ecologice de stat.

[Art.21 completat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Articolul 22. Regenerarea spațiilor verzi

(1) Autoritățile administrației publice locale, prin intermediul deținătorilor de terenuri, sînt obligate să asigure reîmpădurirea și renovarea terenurilor destinate regenerării cu vegetație arborescentă, floricolă și de gazon.

(2) Compoziția, schemele și tehnologiile de regenerare a spațiilor verzi se stabilesc conform normelor tehnice și proiectelor coordonate cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu și, după caz, cu instituțiile respective ale Academiei de Științe a Moldovei.

(3) Lucrările de regenerare se vor executa cu material forestier și floricol de reproducere calitativ, provenit din pepiniere și alte plantații de arbuști decorativi, care, prin proprietățile lor biologice, morfologice etc., au o valoare estetică și nu acționează dăunător asupra sănătății populației și animalelor.

(4) La regenerarea spațiilor verzi din localitățile rurale, se va acorda prioritate speciilor autohtone mai rezistente la condițiile locale.

Articolul 23. Îngrijirea spațiilor verzi

(1) Îngrijirea spațiilor verzi se asigură de către proprietarii și gestionarii acestora, conform tehnologiei și agrotehnicii stabilite.

(2) Proprietarii și gestionarii de terenuri cu spații verzi sînt obligați să asigure îngrijirea la timp și păstrarea acestora în limitele hotarelor lor.

(3) Proprietarii și gestionarii de terenuri cu formațiuni silvice (păduri-parc, parcuri etc.) sînt obligați să realizeze măsurile de menținere și îngrijire a arboreturilor în conformitate cu normele tehnice și cerințele de îmbunătățire a compoziției lor, de efectuare la timp a lucrărilor sanitare și de reconstrucție.

[Art.23 modificat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Capitolul VII
PAZA ȘI PROTECȚIA SPAȚIILOR VERZI

Articolul 24. Paza spațiilor verzi

(1) Paza spațiilor verzi și integritatea obiectivelor din ele este asigurată de către proprietarii și gestionarii acestora și colaboratorii organelor de interne.

(2) Colaboratorii organelor de interne și ai gărzii forestiere sînt obligați să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și gestionarii spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere a obiectivelor și vegetației din spațiile verzi.

(3) Proprietarii și gestionarii spațiilor verzi pot apela la susținerea organizațiilor obștești, a populației și organelor mass-media privind efectuarea controlului obștesc și informarea opiniei publice asupra respectării regimului spațiilor verzi.

Articolul 25. Restricții de folosire a spațiilor verzi

(1) Pentru anumite categorii de spații verzi, autoritățile administrației publice locale stabilesc, de comun acord cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu, restricții de folosire a acestora, care au destinație de a asigura protecția spațiilor verzi.

(2) Restricțiile se stabilesc în acte normative pasibile de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se aduc la cunoștința populației prin intermediul mass-media și al mijloacelor tehnice de informare (panouri, difuzoare staționare și mobile etc.).

Articolul 26. Protecția spațiilor verzi

(1) Protecția spațiilor verzi se efectuează în baza programelor privind folosirea, regenerarea, paza și protecția acestora și include un complex de măsuri organizatorice și economice, care se realizează ținându-se cont de particularitățile biologice ale vegetației și funcționalitatea spațiilor verzi și care asigură protecția acestora de distrugere, degradare și alte acțiuni dăunătoare.

(2) Menținerea stării fitosanitare cuvenite a spațiilor verzi se efectuează de către proprietarii și gestionarii acestora prin realizarea măsurilor de prevenire a răspîndirii și de combatere a bolilor și dăunătorilor plantelor.

Articolul 27. Măsurile de protecție a spațiilor verzi împotriva bolilor și dăunătorilor

(1) Proprietarii și gestionarii spațiilor verzi realizează următoarele măsuri de protecție:

- a) efectuează amenajarea sanitară a spațiilor verzi;
- b) depistează sectoarele degradate și vătămăte de boli și dăunători;
- c) țin evidența și prognozează dezvoltarea bolilor și dăunătorilor;
- d) efectuează măsurile de protecție împotriva bolilor și dăunătorilor.

(2) Protecția spațiilor verzi împotriva bolilor și dăunătorilor se efectuează, de regulă, prin acțiuni preventive, metode biologice și integrate. Aplicarea chimicalelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor este strict limitată și coordonată cu instituțiile sanitare și de mediu.

Articolul 28. Controlul de stat asupra realizării măsurilor de protecție a spațiilor verzi

Controlul de stat asupra realizării măsurilor de protecție a spațiilor verzi este exercitat de către organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu.

Articolul 29. Controlul obștesc asupra stării, amplasării, folosirii, pazei și protecției spațiilor verzi proprietate publică

Cetățenii și organizațiile obștești au dreptul:

1) să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice locale și organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu informația despre:

- a) starea spațiilor verzi proprietate publică;

b) amplasarea de noi obiective pe terenurile spațiilor verzi proprietate publică;

c) măsurile planificate și realizate pentru conservarea biodiversității și dezvoltarea spațiilor verzi proprietate publică;

d) schimbarea destinației terenurilor spațiilor verzi proprietate publică;

e) asigurarea protecției și pazei spațiilor verzi proprietate publică;

2) să propună măsuri privind folosirea rațională, paza și protecția spațiilor verzi proprietate publică și conservarea biodiversității din ele;

3) să organizeze și să efectueze, în conformitate cu legislația în vigoare, expertiza ecologică obștească a proiectelor de amplasare a noilor obiective și amenajări pe terenurile spațiilor verzi proprietate publică;

4) să participe la elaborarea și examinarea deciziilor privind dezvoltarea și protecția spațiilor verzi proprietate publică, să inițieze în aceste scopuri consultări ale populației, inclusiv referendumuri locale.

[Art.29 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Capitolul VIII AMENAJAREA, EVIDENȚA, CADASTRUL ȘI MONITORINGUL SPAȚIILOR VERZI

Articolul 30. Amenajarea spațiilor verzi

(1) Amenajarea spațiilor verzi include un sistem de măsuri pentru asigurarea gospodăririi raționale a acestora, regenerarea eficientă, paza și protecția lor, estimarea valorilor recreative și pentru ameliorarea mediului. Amenajarea se efectuează pentru categoriile de spații verzi menționate la art.16 pct.1) lit.b), c) și d).

(2) Amenajarea spațiilor verzi se efectuează, conform unui sistem unic, de către serviciile speciale de amenajament silvic în baza contractului cu autoritățile publice locale, o dată la 10 ani, din contul bugetelor locale, și include următoarele lucrări:

a) delimitarea hotarelor și organizarea internă a teritoriilor;

b) executarea de lucrări topografico-geodezice și de cartografiere specială;

c) inventarierea, prin determinarea compoziției și vârstei arboreturilor, a caracteristicilor calitative și cantitative;

d) stabilirea terenurilor care necesită efectuarea lucrărilor de îngrijire, de igienă și de reconstrucție, a măsurilor de regenerare, ameliorare, pază și protecție și a altor măsuri, precum și determinarea ordinii și modalităților de executare a lor;

e) determinarea volumului tăierilor de îngrijire, de igienă, de reconstrucție și a altor lucrări silvice;

f) stabilirea volumului de măsuri destinate regenerării, apărării împotriva incendiilor, bolilor și dăunătorilor, precum și a volumelor altor lucrări;

g) inventarierea și evaluarea stării construcțiilor utilitare și ornamentale.

(3) Amenajamentele spațiilor verzi proprietate publică sînt coordonate cu organele silvice și aprobate de organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu, fiind obligatorii pentru gestionarii de terenuri cu spații verzi.

(4) Amenajarea spațiilor verzi cu statut de arii naturale protejate de stat se reglementează de legislația în vigoare.

[Art.30 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 31. Evidența spațiilor verzi

(1) Evidența spațiilor verzi are drept scop organizarea folosirii raționale a acestora, a regenerării și protecției lor eficiente, cu exercitarea controlului sistematic al schimbărilor calitative și cantitative, asigurarea întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și cetățenilor cu informații despre spațiile verzi.

(2) Evidența spațiilor verzi se efectuează de către autoritățile administrației publice locale, în baza datelor de inventariere, pentru toate categoriile de spații verzi.

(3) Autoritatea centrală pentru mediu ține Registrul național al spațiilor verzi, iar autoritățile administrației publice locale - registrele locale ale spațiilor verzi.

Articolul 32. Cadastrul spațiilor verzi

(1) Cadastrul spațiilor verzi cuprinde datele evidenței spațiilor verzi conform indicilor de calitate și cantitate, funcționalității, precum și datele folosirii și evaluării sub aspect economic, social, decorativ și ecologic.

(2) Ținerea cadastrului spațiilor verzi se efectuează de către autoritățile administrației publice locale în baza amenajamentelor, inventarierilor și cercetărilor, conform unui sistem unic, și este coordonată cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu.

Articolul 33. Monitoringul spațiilor verzi

(1) Monitoringul spațiilor verzi reprezintă un sistem de observații și prognozări ale stării spațiilor verzi pentru relevarea modificărilor și preîntâmpinarea urmărilor proceselor și tendințelor negative.

(2) Modul de efectuare a monitoringului spațiilor verzi se stabilește de către autoritatea centrală pentru mediu.

Capitolul IX

ASIGURAREA INTEGRITĂȚII ȘI DEZVOLTĂRII SPAȚIILOR VERZI

Articolul 34. Asigurarea integrității și dezvoltării spațiilor verzi

Asigurarea integrității și dezvoltării spațiilor verzi constituie una din sarcinile de bază ale autorității centrale pentru mediu și ale organelor ei teritoriale, precum și ale autorităților publice locale.

Articolul 35. Interdicția reducerii suprafețelor spațiilor verzi

(1) Reducerea suprafețelor spațiilor verzi este interzisă. Răspunderea deplină pentru reducerea suprafețelor spațiilor verzi o poartă autoritățile administrației publice locale și autoritatea centrală pentru mediu.

(2) În cazuri excepționale, construcția obiectivelor de menire socială (drumuri de folosință generală, instalații tehnico-edilitare, clădiri) și alte modificări ale destinației terenurilor spațiilor verzi se permit numai în baza unei hotărâri de Guvern, cu avizul autorității centrale pentru mediu și acordul populației din zona respectivă.

(3) Înstrăinarea și atribuirea terenurilor cu spații verzi se efectuează numai în condițiile prevăzute de legislație.

Capitolul X

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI.

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind spațiile verzi

Persoanele fizice și juridice poartă răspundere administrativă sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul:

- a) folosirii neautorizate a terenurilor cu spații verzi;
- b) nerespectării cerințelor privind proiectarea, construirea și darea în exploatare a obiectivelor în spațiile verzi;
- c) atribuirii terenurilor pentru construcții în spațiile verzi fără coordonarea cu organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu și informarea populației;
- d) desfășurării neautorizate a activităților economice, de turism și agrement în spațiile verzi;
- e) ocupării nelegitime a terenurilor cu spații verzi;
- f) tăierilor ilicite, vătămării plantelor sau a unor părți din ele;
- g) nimicirii sau vătămării spațiilor verzi în urma incendiilor sau comportării iresponsabile cu focul;
- h) distrugerii sau deteriorării indicatoarelor de avertizare și restricție, panourilor informaționale, construcțiilor utilitare;

- i) poluării spațiilor verzi cu ape reziduale, chimicale, deșeuri de producție și menajere;
- j) reducerii suprafețelor spațiilor verzi;
- k) distrugerii sau deteriorării drumurilor, aleelor, sistemelor de drenaj, instalațiilor tehnice și ingineresti;
- l) decopertării litierii și deteriorării păturii vii și a stratului de sol fertil în alte scopuri decât cele silvice;
- m) colectării plantelor medicinale, pomuşoarelor, fructelor, ierbii de gazon;
- n) pășunatului;
- o) capturării și nimicirii animalelor;
- p) pescuitului în perioadele de prohibiție;
- q) amplasării neautorizate a stupilor sau prisăcilor;
- r) circulației și parcării autovehiculelor și altor mijloace de transport în locurile neautorizate;
- s) plimbării și scăldării cîinilor și altor animale care pot afecta starea spațiilor verzi;
- t) spălării autovehiculelor și altor mijloace de transport în bazinele acvatice, în apropierea izvoarelor și în alte locuri neautorizate.

Articolul 37. Repararea prejudiciilor cauzate spațiilor verzi

(1) Repararea prejudiciilor cauzate spațiilor verzi se efectuează benevol sau prin hotărîre judecătorească.

(2) În cazul nimicirii sau vătămării spațiilor verzi în urma incendiilor, se stabilește compensarea nu numai a pagubei pricinuite spațiilor verzi, ci și a cheltuielilor suportate pentru stingerea incendiului și curățarea teritoriului de deșeurile provenite în urma acestuia.

(3) Producția lemnoasă și alte produse dobîndite ilicit sînt supuse confiscării și transmise organelor care gospodăresc spațiile verzi. Dacă confiscarea producției dobîndite ilicit este imposibilă, ea va fi compensată conform tarifelor aprobate.

(4) Mijloacele financiare obținute în urma reparării prejudiciilor cauzate spațiilor verzi și a încasării amenzilor pentru nerespectarea legislației privind spațiile verzi se transferă pe un cont special al organelor de gospodărire a spațiilor verzi și sînt utilizate în exclusivitate pentru dezvoltarea și reconstrucția acestora.

(5) Cuantumul plății pentru prejudiciul cauzat spațiilor verzi se calculează conform instrucțiunii aprobate de autoritatea centrală pentru mediu.

[Art.37 modificat prin Legea nr.202-XVI din 26.07.2007, în vigoare 07.09.2007]

Articolul 38. Soluționarea litigiilor

Litigiile legate de administrarea și gestionarea spațiilor verzi, de repararea prejudiciilor cauzate acestora, care nu pot fi rezolvate în condițiile unei concilierii amiabile, se soluționează de organele ierarhic superioare sau instanțele judecătorești.

Capitolul XI

FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DIN SPAȚIILE VERZI

Articolul 39. Finanțarea activităților din spațiile verzi

(1) Activitățile de administrare și gospodărire a spațiilor verzi subordonate autorităților administrației publice locale sînt finanțate din bugetul local, din veniturile provenite din activitatea organelor nominalizate, precum și din alte mijloace de proveniență legală. Aceste mijloace se folosesc pentru:

- a) finanțarea cheltuielilor legate de regenerarea, paza și protecția spațiilor verzi;
- b) întreținerea organelor de administrare și gospodărire a spațiilor verzi;
- c) efectuarea lucrărilor de proiectare și cercetări științifice în domeniul protecției spațiilor verzi;
- d) finanțarea investițiilor capitale în domeniul spațiilor verzi;

e) crearea și dezvoltarea spațiilor verzi;
f) alte necesități legate de administrarea și gospodărirea spațiilor verzi.

(2) Activitățile de gospodărire a spațiilor verzi proprietate privată sînt finanțate de proprietari.

(3) Finanțarea lucrărilor de regenerare a spațiilor verzi din contul fondurilor ecologice se efectuează numai cu condiția prezentării unor proiecte și pe bază de concurs.

Capitolul XII

ACORDURI INTERNAȚIONALE

Articolul 40. Acorduri internaționale

Dacă un acord internațional la care Republica Moldova este parte are alte prevederi decît cele prevăzute de legislația privind spațiile verzi a Republicii Moldova, se aplică prevederile acordului internațional.

Capitolul XIII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 41

Guvernul, în termen de 6 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri de modificare și completare a legislației în conformitate cu prezenta lege, inclusiv de stabilire a răspunderii pentru încălcarea prevederilor ei;

va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;

va asigura elaborarea actelor normative care reglementează aplicarea prezentei legi;

va asigura anularea de către ministere, departamente și autoritățile administrației publice locale a actelor normative care contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 23 septembrie 1999.

Nr. 591-XIV.